

Scenarier for befolkningsutvikling

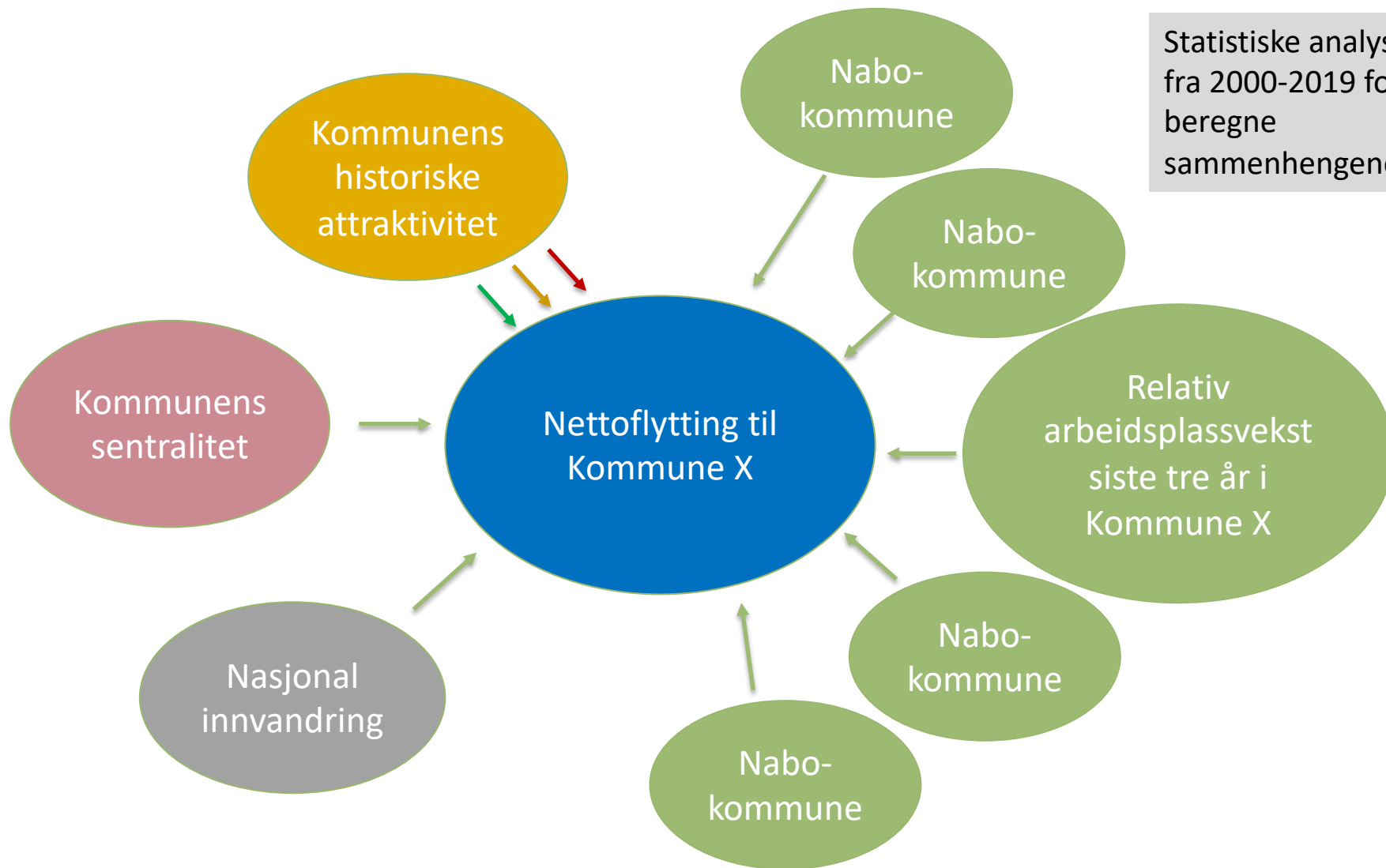
Webinar 18. September Distriktssenteret

Telemarksforskingens scenarier for utvikling i folketall

- Bruker SSBs nasjonale framskrivninger med hensyn til innvandring til Norge, fruktbarhet og dødelighet.
- En helt annen modell for å beregne flytting enn SSB.
- Scenariene ble opprinnelig laget for å vise mulighetsrom (usikkerhet) for utviklingen i en kommune med samme nasjonale forutsetninger.

Statistiske analyser
fra 2000-2019 for å
beregne
sammenhengene

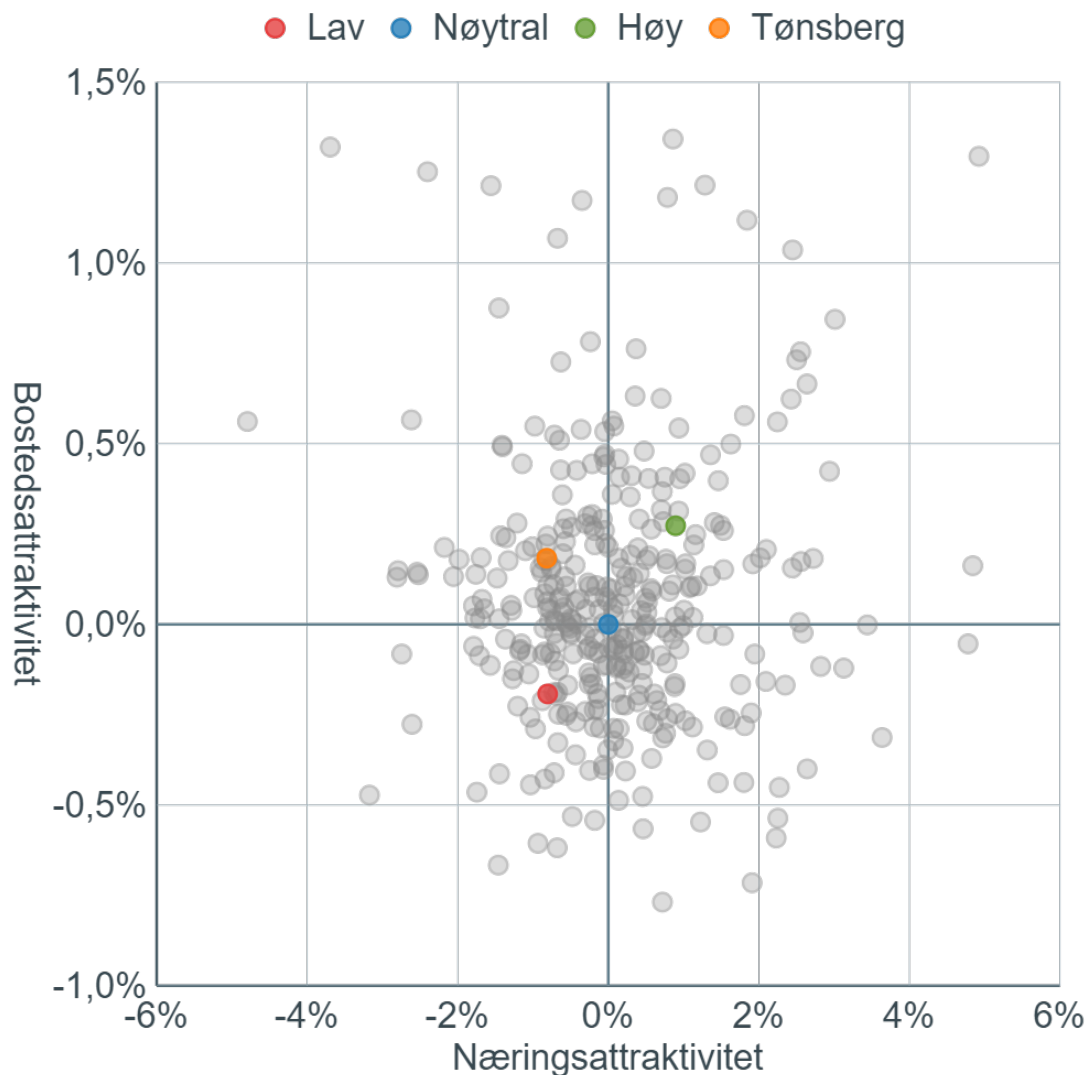
Beregner nettoflyttingen direkte i en operasjon.
Modellen bruker ikke flyttedata fra kommunen.

Attraktivitet

Attraktivitet måles som avvik fra forventet vekst:

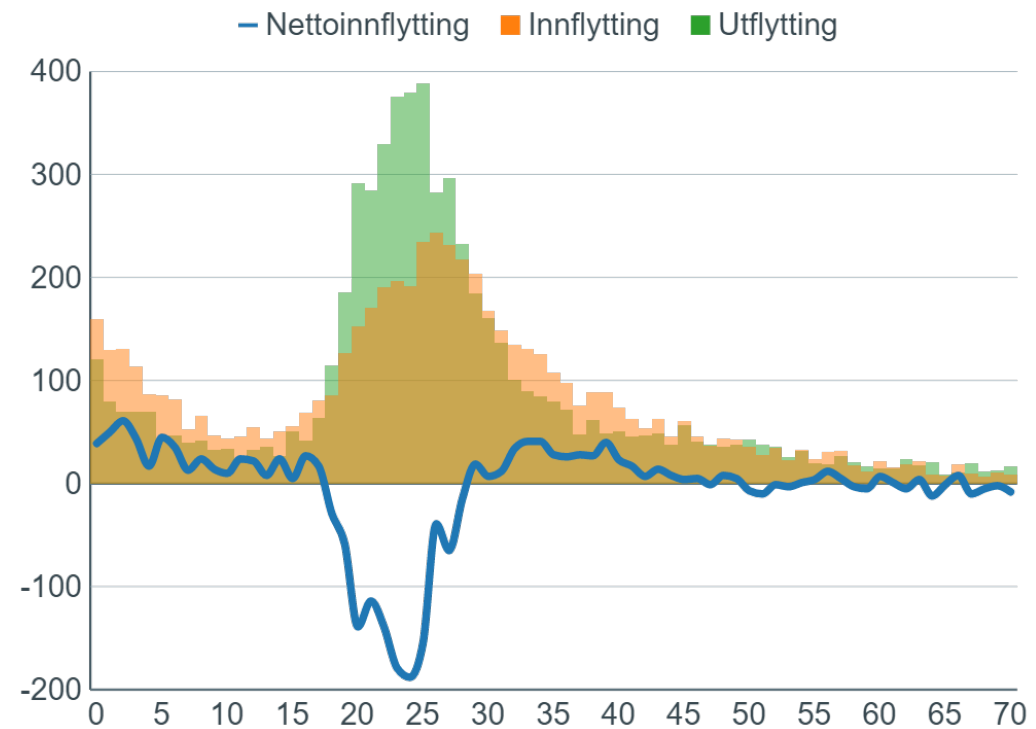
Næringsattraktivitet –
avvik i arbeidsplassvekst i
næringslivet i forhold til
forventet

Bostedsattraktivitet -
avvik i flytting i forhold til
forventet

Kommunenenes attraktivitet for næringsliv og flytting siste ti år.

Nettoflytting til
Kommune X

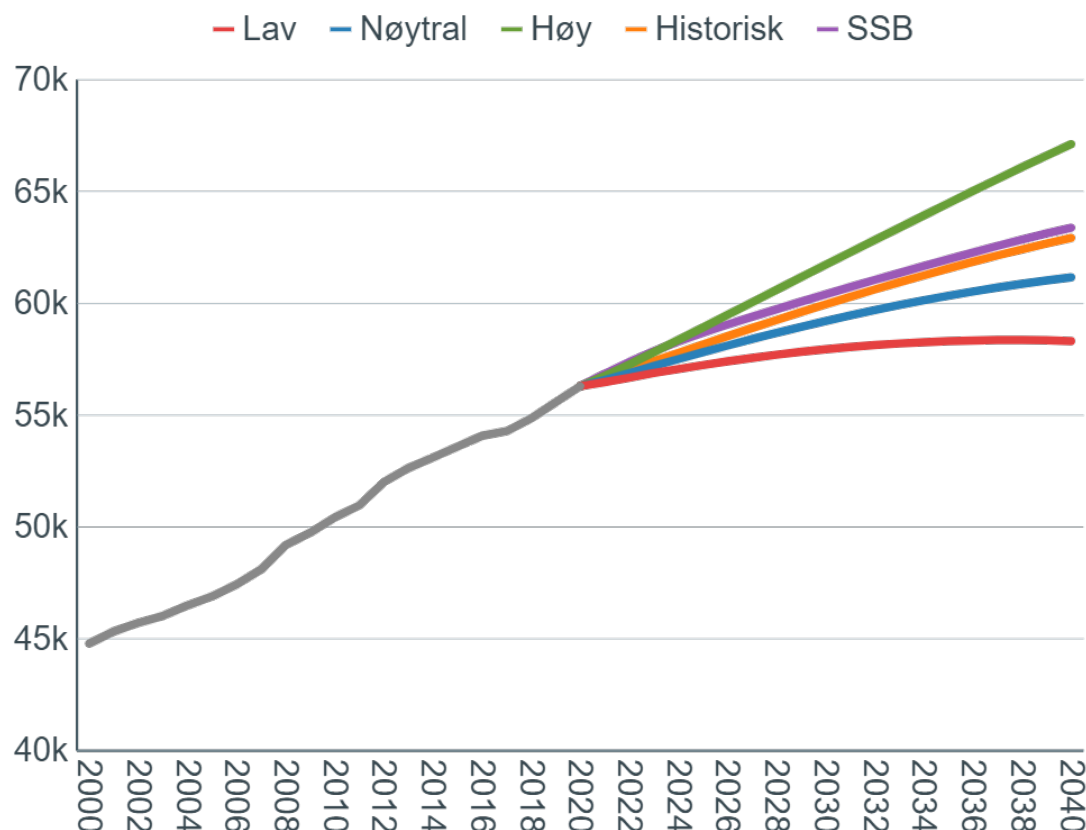

Fordeling av nettoflytting på alder og kjønn,
basert på historisk flytteprofil til kommunen

Scenarier

Scenariene er ment for å illustrere mulighetsrommet for befolkningsvekst innenfor ett og samme nasjonale scenario, her SSBs hovedalternativ for nasjonal vekst.

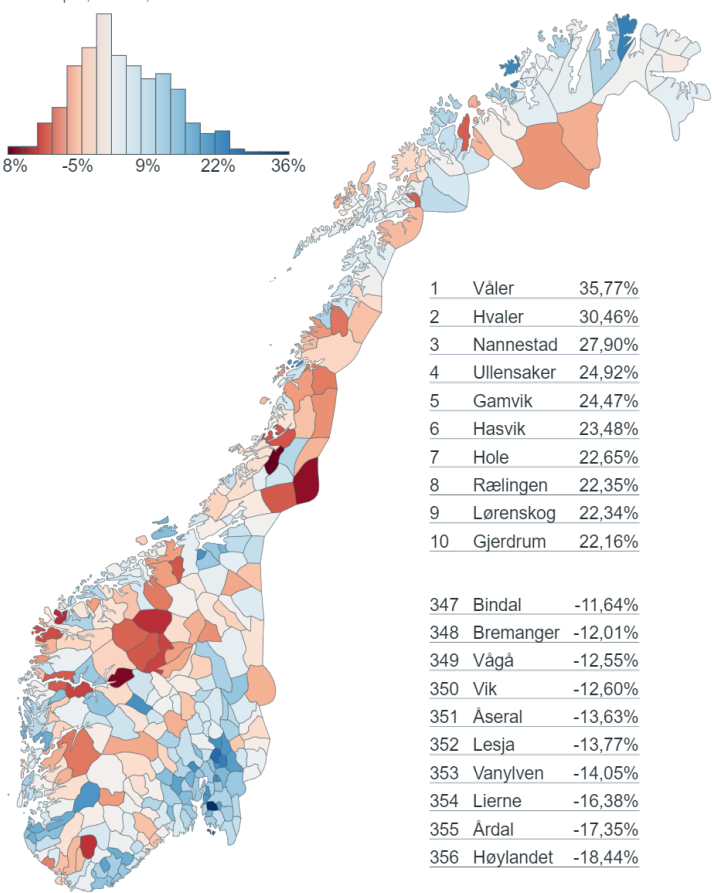
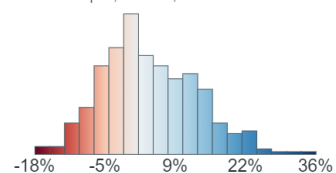
Scenariet med historisk attraktivitet er det som skal likne mest på SSBs framskriving for kommunen.

Antall innbyggere i Tønsberg i ulike scenarier samt SSBs framskriving.

Poenget er å vise at selv om en gjetter riktig for innvandring til Norge, fruktbarhet og dødelighet, så er befolkningsveksten til en enkelt kommune svært usikker.

n: 356 μ : 0,04 σ : 0,09

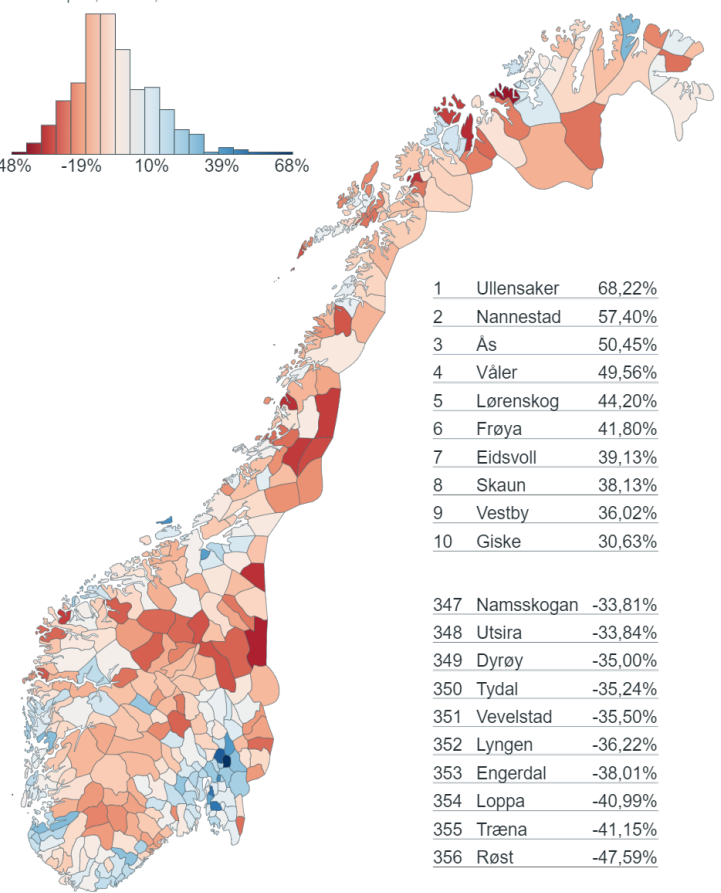
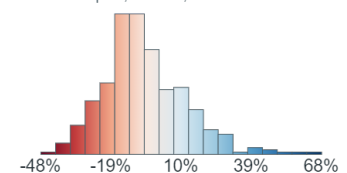

1	Våler	35,77%
2	Hvaler	30,46%
3	Nannestad	27,90%
4	Ullensaker	24,92%
5	Gamvik	24,47%
6	Hasvik	23,48%
7	Hole	22,65%
8	Rælingen	22,35%
9	Lørenskog	22,34%
10	Gjerdrum	22,16%
347	Bindal	-11,64%
348	Bremanger	-12,01%
349	Vågå	-12,55%
350	Vik	-12,60%
351	Åseral	-13,63%
352	Lesja	-13,77%
353	Vanylven	-14,05%
354	Lierne	-16,38%
355	Årdal	-17,35%
356	Høylandet	-18,44%

SSB: 133 av 356 kommuner med nedgang i folketallet fram til 2040

Sentralitet 6: Halvparten får vekst

n: 356 μ : -0,05 σ : 0,17

1	Ullensaker	68,22%
2	Nannestad	57,40%
3	Ås	50,45%
4	Våler	49,56%
5	Lørenskog	44,20%
6	Frøya	41,80%
7	Eidsvoll	39,13%
8	Skaun	38,13%
9	Vestby	36,02%
10	Giske	30,63%
347	Namsskogan	-33,81%
348	Utsira	-33,84%
349	Dyrøy	-35,00%
350	Tydal	-35,24%
351	Vevelstad	-35,50%
352	Lyngen	-36,22%
353	Engerdal	-38,01%
354	Loppa	-40,99%
355	Træna	-41,15%
356	Røst	-47,59%

Telemarkforskning: 237 av 356 kommuner med nedgang i folketallet fram til 2040

Sentralitet 6: 1 av 10 får vekst

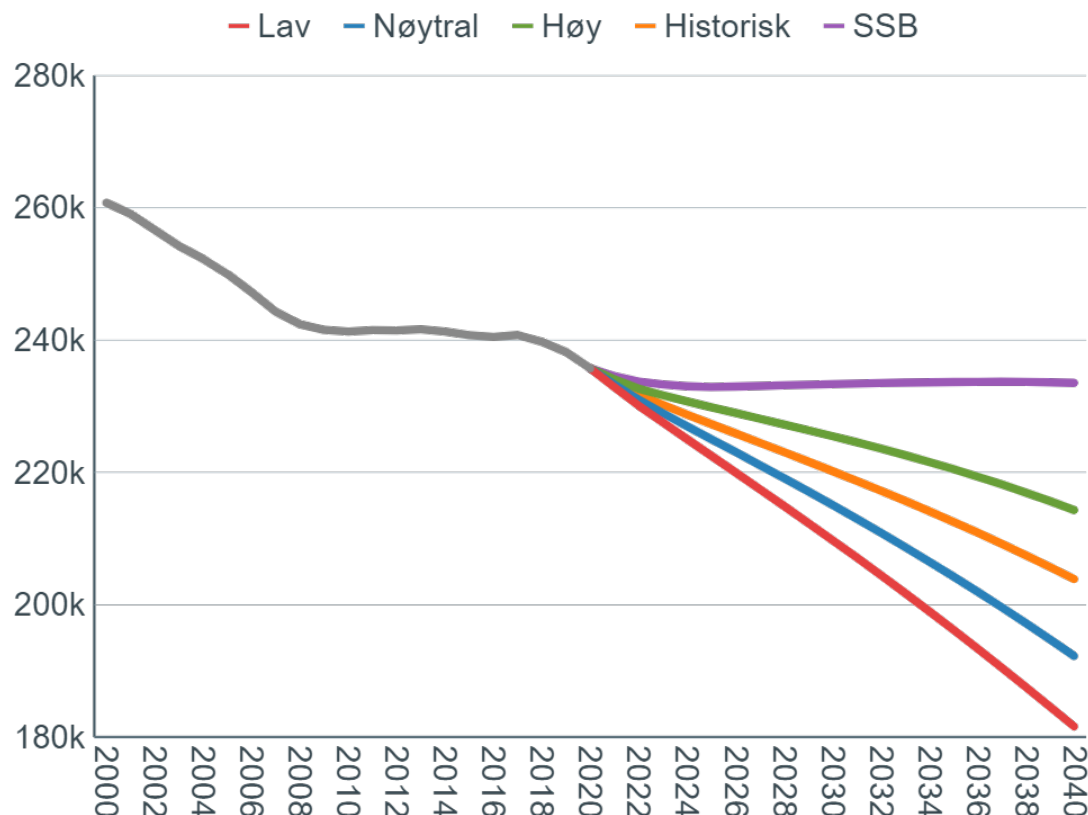
208 kommuner hadde nedgang i folketallet i 2019

Scenarier for sentralitetsklasse 6

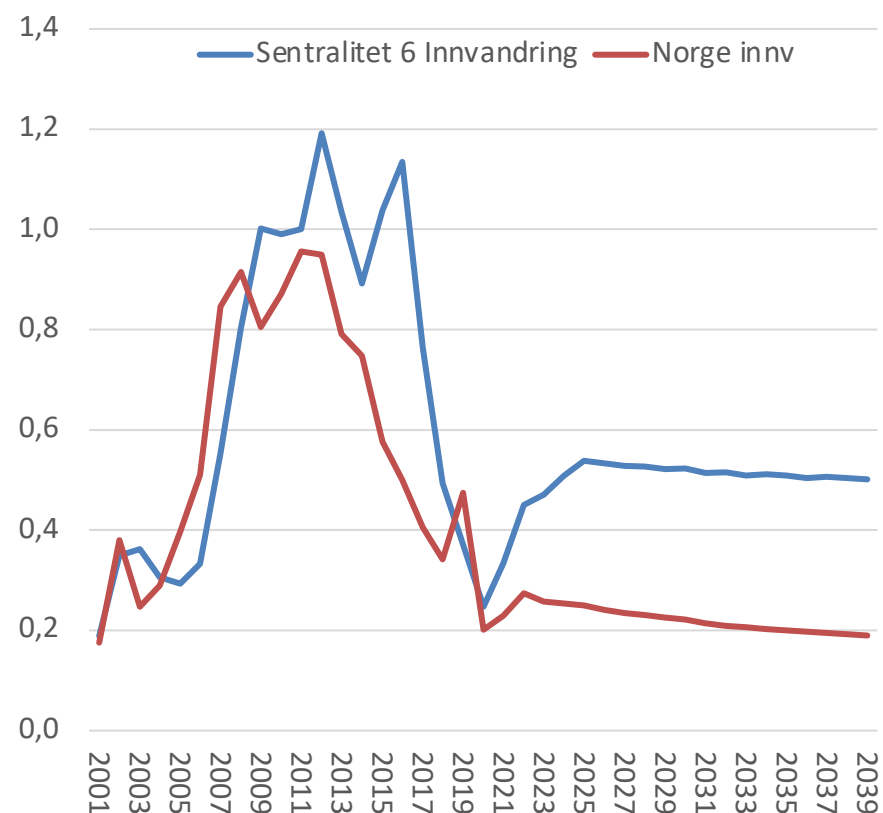
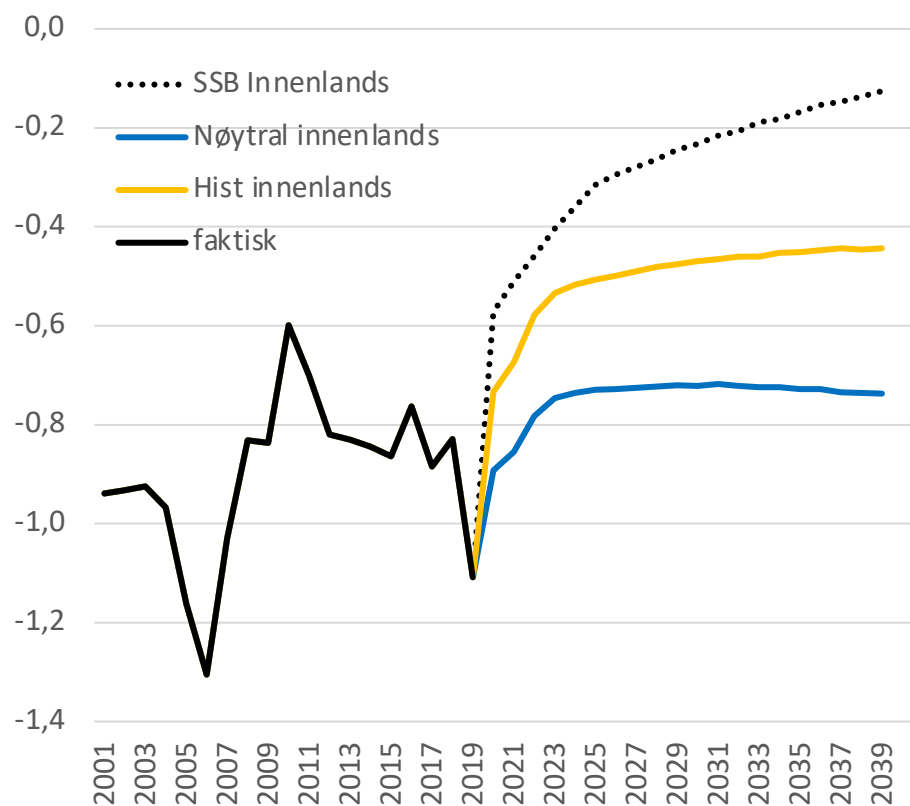
Stort sprik mellom SSBs framskriving av folketall i de minst sentrale kommunene og Telemarksforsknings scenarier.

SSB: Befolkningsnedgangen skal stoppe opp.

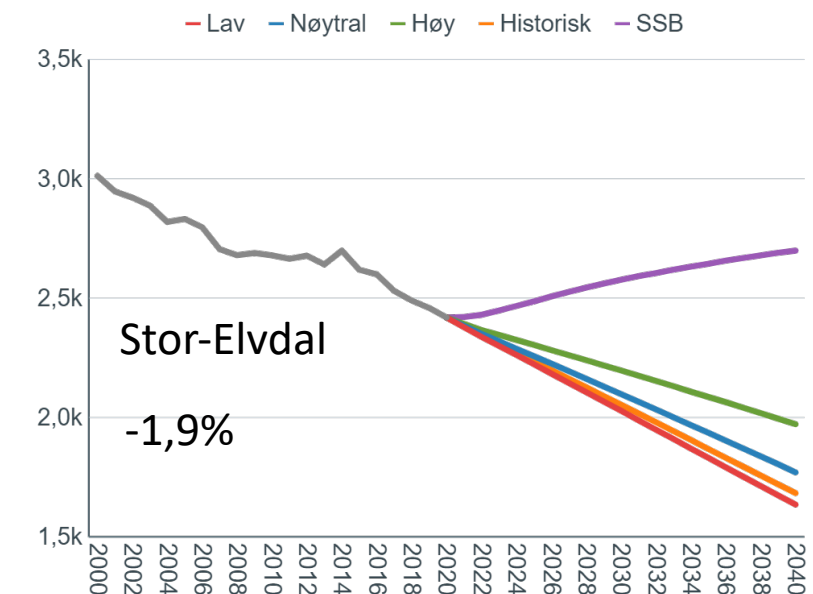
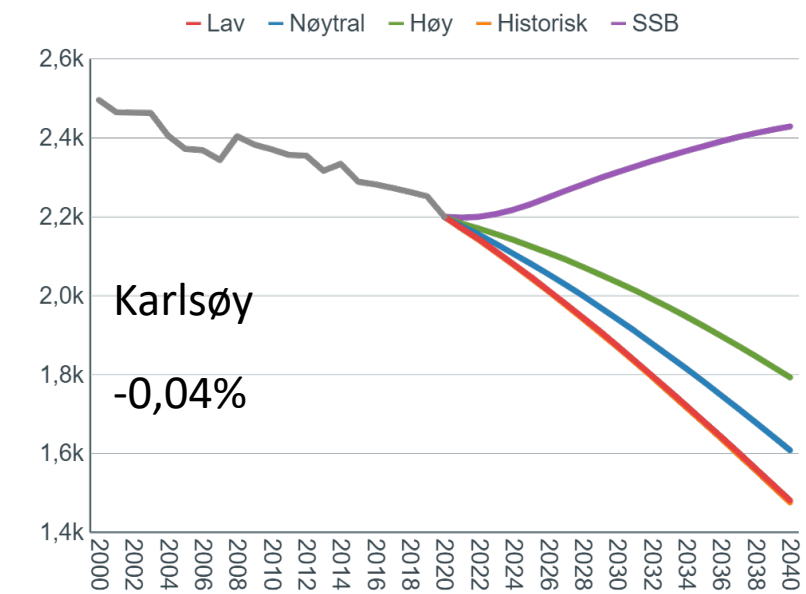
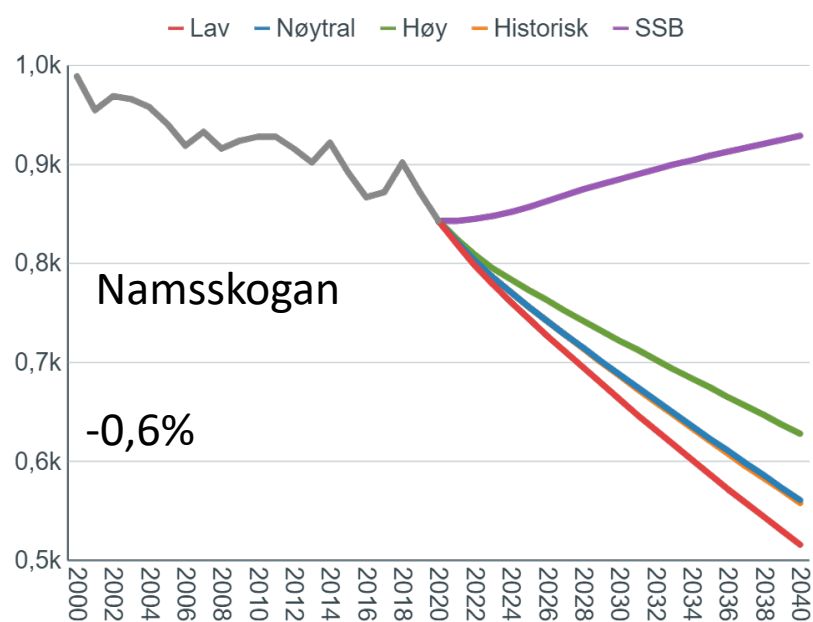
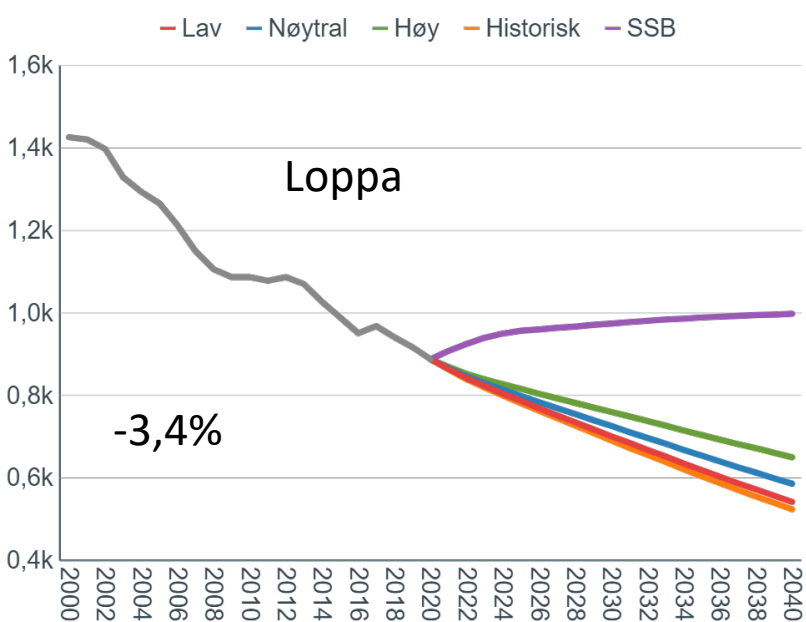
TF: Det blir sterk befolkningsnedgang i alle scenarier.

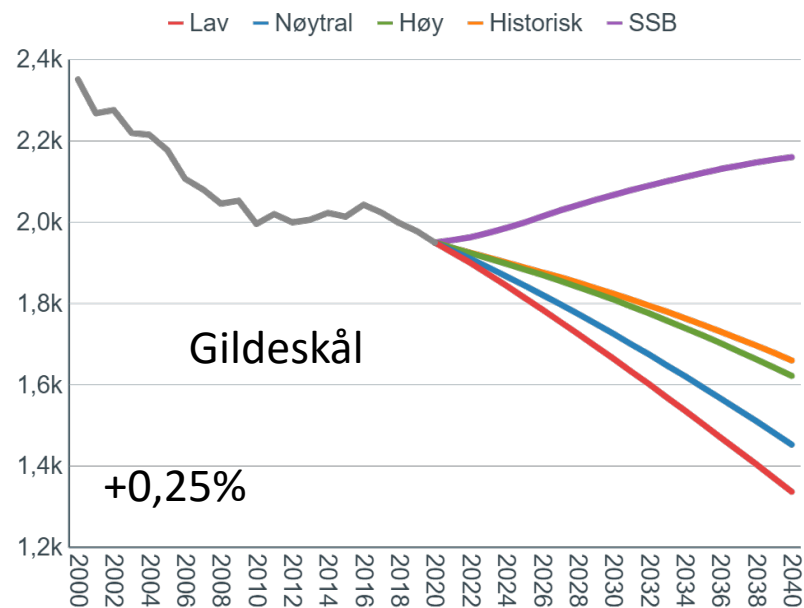
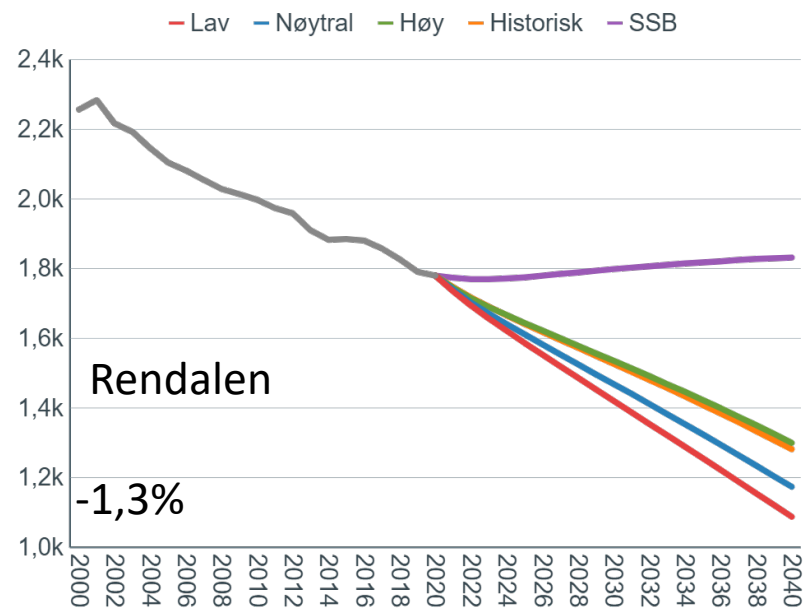
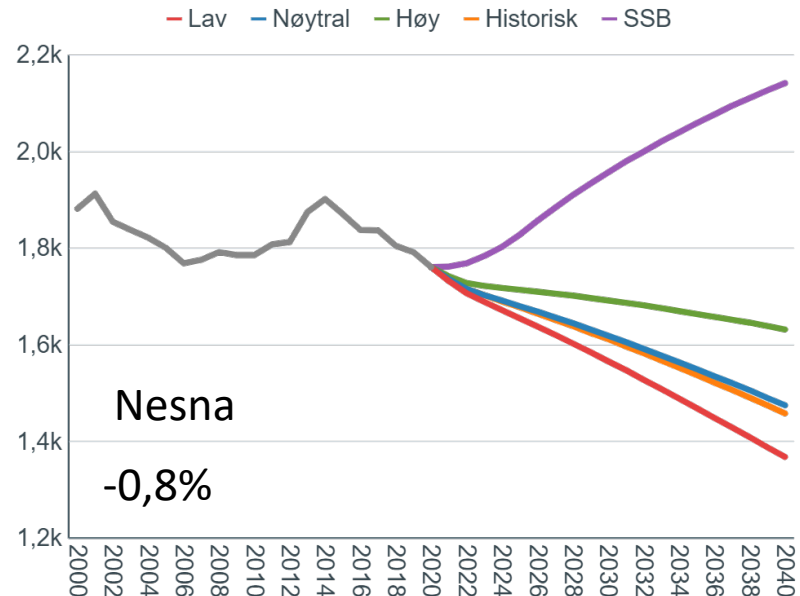
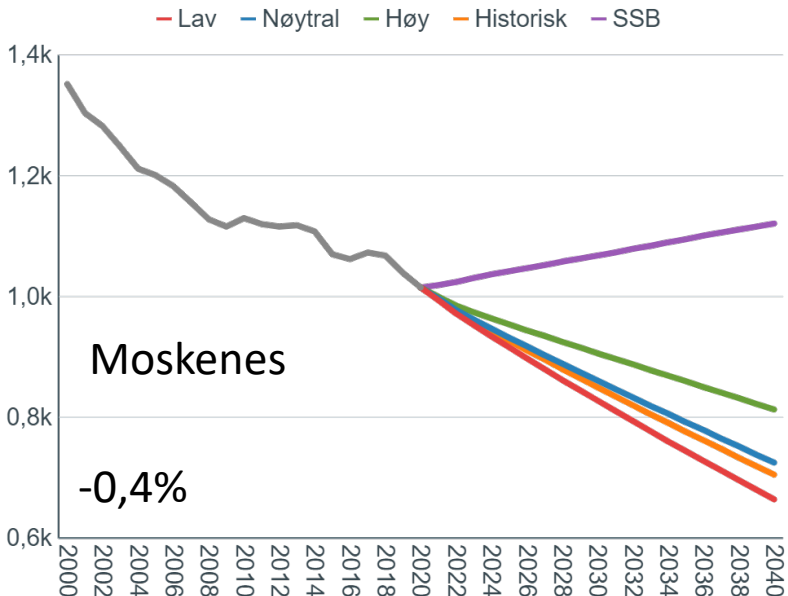

Antall innbyggere i Sentralitetsklasse 6 i ulike scenarier samt SSBs framskriving.

Kombinasjon av både høy innvandring og sterk forbedring av innenlands nettoflytting som i SSBs framskriving er lite sannsynlig.

Mange distriktskommuner med et skarpt brudd i utviklingen fra 2020

SSBs framskriving fra 2018, hovedalternativet:

Sentralitet	Folketall 2018	Framskrevet 2020	Faktisk 2020	Fram- skrevet	Faktisk	Avvik
1	1071872	1093416	1102148	2,0	2,8	0,8
2	1317833	1338551	1346924	1,6	2,2	0,6
3	1355516	1380739	1375690	1,9	1,5	-0,4
4	915823	921643	915913	0,6	0,0	-0,6
5	461486	461508	457491	0,0	-0,9	-0,9
6	173089	171794	169414	-0,7	-2,1	-1,4
Totalsum	5295619	5367651	5367580	1,4	1,4	0,0

SSB hadde en sterk undervurdering av sentraliseringen i framskrivingen fra 2018. Mye svakere utvikling i distriktskommuner enn framskrevet.

Vi tror at framskrivingen til SSB fra 2020 undervurderer sentraliseringen i minst like stor grad.

Framtidig utvikling er ikke gitt. Framtidig befolkningsutvikling for enkeltkommuner er usikker, selv innenfor ett scenario for den nasjonale utviklingen.

Det kan tolkes som at den enkelte kommune kan påvirke befolkningsutviklingen i stor grad gjennom å øke sin attraktivitet som bosted og sin attraktivitet for næringsliv.

Distriktskommuner som har hatt nedgang i folketallet og som får vekst i SSBs nye framskrivninger bør vente med å feire.

Hvis alt fortsetter som før, er det svært sannsynlig at de minst sentrale kommunene i sum får en sterk befolkningsnedgang. Når tallene for 2020 kommer vil vi se retningen.

Økt aldring og vekst i antall eldre kan tas for gitt. Usikkerheten er størst når det gjelder hvor de unge kommer til å flytte.

Takk for meg

Knut Vareide
Telemarksforsking